

**UCHWAŁA NR XXX/200/2017
RADY MIASTA BARTOSZYCE**

z dnia 16 lutego 2017 r.

**w sprawie : przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-
2019.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt, 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j Dz. U. z 2016r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016, poz. 224 z późn. zm.) Rada Miasta Bartoszyce uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017- 2019” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Bartoszyce.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Leonard Boiwko

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXX / 200/ 2017
Rady Miasta Bartoszyce
z dnia 16 lutego 2017 r.

MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2017- 2019

Bartoszyce 2017

Podstawa prawna i merytoryczna programu:

- Ustawa o Przeciwdziałaniu Narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016, poz. 224 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bartoszyce na lata 2016-2022”.
- Raport z badań ankietowych *Problem narkomanii wśród młodzieży* przeprowadzonych wśród uczniów klas II i III szkół gimnazjalnych w Bartoszycach.

1. Uzasadnienie realizacji programu.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. „przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy”, obejmujących:

Art. 10.1. ustawy:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych,
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2019 został opracowany w oparciu o art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224). Program stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bartoszyce na lata 2016-2022 i uwzględnia zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zawarte w programie działania mają na celu ograniczenie rozmiarów szkód wynikających z używania narkotyków. Z jednej strony są to działania profilaktyczne, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, z drugiej zaś działania na rzecz rozwiązywania i zmniejszania rozmiarów problemów aktualnie istniejących.

Z uwagi na fakt, iż corocznie ustala się plany finansowe z zakresu przeciwdziałania, wnioskuję się o uchwalenie programu na 3 lata. Jakkolwiek w stosunku do programów alkoholowych istnieje zapis o obowiązku corocznych programów, tak w przypadku narkomanii istnieje dowolność w tym zakresie.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2019 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie miasta.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017- 2019 jest zasadne.

2. Diagnoza stanu problemów narkotykowych w Bartoszycach

Diagnoza powstała w oparciu o ankietę przeprowadzoną wśród uczniów klas II i III szkół gimnazjalnych w Bartoszycach (*Załącznik nr 2*), która została przeprowadzona w październiku 2016r. oraz danych z Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Bartoszycach i Stowarzyszenia MONAR Poradni Profilaktyczno- Konsultacyjnej w Bartoszycach.

Głównym celem przeprowadzenia ankiety był pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież narkotyków, tak aby uchwycić wartości wskaźników realizacji zadań i osiągnięcia celów Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2019. Przedmiotem badań było zdiagnozowanie częstotliwości sięgania po narkotyki, rodzaj zażywanych narkotyków, powody i skutki używania narkotyków.

Grupę respondentów tworzyli uczniowie klas II oraz klas III z bartoszyckich szkół gimnazjalnych w wieku 14- 16 lat, łącznie **203** uczniów. Ankieta była anonimowa, zawierała 17 pytań.

Tabela 1. Struktura demograficzna badanej populacji

Podział z uwagi na płeć i miejsce zamieszkania			
Kobieta	Mężczyzna	Miasto	Wieś
93	110	168	35

Jak wynika z tabeli wśród badanych uczniów jest więcej mężczyzn, z przewagą mieszkańców miasta, co stanowi 110 osób.

Tabela 2. Kontakt z narkotykami

Zażywanie narkotyków		Używanie narkotyków w ciągu ostatnich 30 dni	
Tak	Nie	Tak	Nie
18	185	7	196

Z całej grupy badanej młodzieży 18 osób przyznało się do zażywania narkotyków, zaś 7 osób miało kontakt z narkotykami w ciągu ostatnich 30 dni.

Respondenci deklaruowali, że miejscami, w których po raz pierwszy doszło do kontaktu z narkotykami była klatka schodowa, prywatka, u kolegi w domu, gdzieś na mieście, zaś narkotykami wskazanymi przez młodzież, jako te najczęściej używane były: marihuana, dopalacze o nazwie: mocarz, temacik, ola, amfetamina, LSD

Tabela 3. Kontakt znajomych z narkotykami

Czy ktoś z Twoich bliskich lub znajomych miał kontakt z narkotykami			
Tak	Nie	Nie wiem	Nie chce o tym mówić
59	58	54	17

Większość badanych 59 na zadane pytanie o kontakt bliskich im osób z narkotykami odpowiedziało pozytywnie, zaś 58 respondentów odpowiedziało, że nie miało kontaktu.

Tabela 4. Podejmowanie decyzji odmówić wzięcia narkotyku.

Czy potrafisz odmówić wzięcia narkotyku		
Tak	Nie	Nikt mi takiej propozycji nie składał
124	7	60

124 osoby uważają, że można całkowicie zapanować nad sytuacją i to tylko one podejmują decyzje czy wziąć czy nie, 60 osób stwierdziło, że nikt im takiej propozycji nie składał.

Na pytanie czy odmowa przyjęcia narkotyku była przyczyną nieprzyjemności, odpowiedzi udzieliło 160 respondentów, z czego 140 osób odpowiedziało negatywnie, zaś 6 osób przyznało się do problemów wynikających z odmową wzięcia narkotyku.

Tabela 5. Czy uważasz, że sporadyczne spożywanie narkotyków jest niegroźne

Czy uważasz, że sporadyczne spożywanie narkotyków jest niegroźne		
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
20	105	55

20 uczniów uważa, że sporadyczne zażywanie narkotyków jest niegroźne, za zagrożenie uważa je 105 respondentów.

Miejscami, które młodzież wskazuje jako te, gdzie łatwo można dostać narkotyki są: diler, w Internecie, na ulicy, kilka osób odpowiedziało, że nie chce powiedzieć.

Tabela 6. Powody oraz skutki brania narkotyków wskazane w ankiecie

Powody	Skutki
problemy w domu, szkole i z rówieśnikami; dla zabawy dla szpanu; z ciekawości; dla dobrej zabawy; chęć przypodobania się innym; popisywanie się, zaimponowanie kolegom; z głupoty; z chęci bycia lepszym; jako jedyny sposób rozwiązania problemu; narkotyki są modne; dla odreagowania stresu; zapomina się o problemach rodzinnych; z chęci spróbowania czegoś nowego; z nudów aby oderwać się od rzeczywistości; aby zwrócić na siebie uwagę; presja otoczenia, środowiska i rówieśników.	uzależnienie; zatrucie; śmierć; śpiączka; nadpobudliwość; bezsensowność; utrata rodziny, przyjaciół; zaburzenia psychiczne; problemy w nauce; depresja; agresja; problemy z prawem; problemy zdrowotne; zaburzenia koncentracji i równowagi; choroby fizyczne i psychiczne; zaburzenia psychiczne; wyniszczenie organizmu; utrata pieniędzy, kalectwa, omdlenia; zmniejszenie poziomu inteligencji;

Na pytanie: Gdzie może szukać pomocy osoba mająca problem z narkotykami. Wymień placówki, instytucje oraz osoby, respondenci wskazali: rodziców, rodzinę, nauczycieli, pedagogów szkolnych, psychologów, Policję, specjalistyczne poradnie i ośrodki odwykowe np. Monar dla osób uzależnionych, szpital, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, telefon zaufania, przyjaciół.

Tabela 7. Świadomość społeczeństwa

Czy uważasz, że narkomania jest ważnym problemem społecznym			
Tak	Nie	Nie wiem	Nie interesuje mnie to
103	21	20	46

Narkomania jest prawdziwym problemem społecznym. Opinię taką wyraziło 103 respondentów. Brak zainteresowania ww. problemem wyraziło 46 badanych.

Poradnia Profilaktyczno- Konsultacyjna MONAR Olsztyn Filia Bartoszyce zrealizowała program profilaktyki selektywnej pod nazwą: Profilaktyczna świetlica środowiskowa dla dzieci i młodzieży Nasze Miejsce.

Ogólnym celem programu była poprawa funkcjonowania w środowisku społecznym osób charakteryzujących się obecnością czynników ryzyka/ rodziny alkoholowe, przemoc domowa/, oraz zwiększenie ilości osób decydujących się na zaprzestanie używania środków psychoaktywnych.

W ramach realizacji zamierzonych celów realizowano następujące działania:

a/ zajęcia profilaktyczne w świetlicy środowiskowej

b/poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne dostosowywane były od charakterystyki osób i ich potrzeb. Uczestnicy programu nabyli wiedzę i umiejętności przydatne w załatwianiu ważnych spraw życiowych, zaspakajaniu najważniejszych potrzeb psychologicznych, radzeniu sobie z przeżywanymi trudnościami. Rozwijali zainteresowania i aktywnie spędzali czas wolny. Działania informacyjno-motywacyjne oraz psychoedukacyjne przyczyniły się do wzrostu świadomości o mechanizmach i skutkach uzależnień ,obalały mity panujące wśród młodzieży i dorosłych odnośnie uzależnień od środków chemicznych oraz behawioralnych. Uczestnicy programu uzyskiwali informacje nt.

- społecznych i zdrowotnych aspektów uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych

- zagadnień dotyczących chorób współwystępujących z uzależnieniami – HIV/AIDS, HCV, HBS

- diagnostyki i możliwości leczenia.

- sytuacji prawnej w Polsce– ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i wychowaniu w trzeźwości.

- możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w placówkach zajmujących się profilaktyką, leczeniem i terapią uzależnienia .

- udostępniano materiały informacyjne i edukacyjne.

Zajęcia wychowawczo-profilaktyczne dostosowywane były od charakterystyki osób i ich potrzeb.

W wyniku realizacji programu :

- 71 osób utrzymywało stały kontakt terapeutyczny, w tym 31 rodziców.
  - 86 osób uczestniczyło w zajęciach wychowawczo-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży
- zajęcia w świetlicy środowiskowej- finansowanie przez Urząd Miasta Bartoszyce/

Polskie Towarzystwo Przeciwdziałania Narkomanii w Bartoszycach podczas spotkań z rodzicami w placówkach oświatowych prowadzi poradnictwo i konsultacje w zakresie profilaktyki oraz dystrybucję uzyskanych z Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii materiałów profilaktyczno- edukacyjnych dla uczniów i rodziców oraz nauczycieli, a także przekazuje scenariusze zajęć lekcyjnych dotyczących dopalaczy, lekomanii, cybermobbingu.

3. Podstawowe cele i założenia programu

1. Podjęcie wielopłaszczyznowych i interdyscyplinarnych działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom przez redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym.
2. Stworzenie systemu działań profilaktycznych adekwatnego do istniejącej na terenie gminy skali potencjalnego zagrożenia narkomania w celu wyeliminowania lub przynajmniej redukcji czynników prowadzących do uzależnienia.
3. Zainicjowanie długotrwałego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomania i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy.
4. Uświadomienie i pozyskanie społeczeństwa do zasadności prowadzonych kampanii i przedsięwzięć edukacyjnych i profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków odurzających i narkotyków.
5. Stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania narkomanii poprzez nawiązywanie międzyinstytucjonalnej i merytorycznej współpracy oraz koordynację działań wszystkich podmiotów państwowych, samorządowych i organizacji społecznych m.in. w celu realizacji programów edukacji zdrowotnej, zmierzających do modyfikowania stylu życia, propagowania zdrowia psychicznego, kondycji fizycznej, zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
6. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec

narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym poprzez wdrażanie i realizację nowoczesnych programów profilaktycznych.

7. Organizowanie alternatywnych miejsc twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży (szczególnie z grup podwyższonego ryzyka), np. świetlic terapeutycznych i środowiskowych jako uniwersalnych form oddziaływania profilaktycznego, edukacyjnego i wychowawczego.

4. Zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Zadania w zakresie profilaktyki i edukacji dotyczącej problematyki narkomanii korespondują ściśle z zadaniami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

1. Finansowanie działalności Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków (poradnictwo prawne, pomoc psychologiczna oraz informacja i edukacja).
2. Finansowanie działalności grupy wsparcia dla członków rodzin osób uzależnionych od środków psychoaktywnych.
3. Realizacja programów dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.
4. Prowadzenie działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.
5. Porady informacyjne dla osób uzależnionych od narkotyków.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Udzielanie pomocy dzieciom zagrożonym narkotykami poprzez zajęcia w świetlicach opiekuńczo- wychowawczych i środowiskowych.
2. Szerokie upowszechnianie wiedzy o możliwościach i procedurze administracyjno- prawnej kierowania osób uzależnionych na leczenie.
3. Koordynowanie działań służących przeciwdziałaniu narkomanii, poprzez współpracę z Policją, Prokuraturą, Sądem, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, przedstawicielami

ochrony zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi stykającymi się z problematyką narkomanii.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci młodzieży.

1. Dofinansowanie nowoczesnych programów profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych, obejmujących problem uzależnień od narkotyków.
2. Dofinansowanie zadań realizowanych w zakresie programów profilaktycznych w szkołach dotyczących substancji psychoaktywnych.
3. Realizacja pozalekcyjnych programów profilaktycznych integralnych z zajęciami sportowymi
4. Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych uwzględniających problematykę narkomanii.
5. Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym.
6. Zakup, opracowanie i wydawanie materiałów informacyjno- edukacyjnych oraz materiałów edukacyjnych, literatury fachowej i czasopism specjalistycznych związanych z realizacją zadań określonych w Programie.
7. Organizowanie narad, spotkań, konferencji, imprez lokalnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów z narkomanią.
8. Propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

Zadanie 4.

Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń zajmujących się rozwiązywaniem problemów narkomanii.
2. Współpraca z instytucjami oświaty, kultury i sportu w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
3. Monitorowanie i uaktualnianie danych na temat instytucji, placówek oraz osób prowadzących działania profilaktyczne i lecznicze.
4. Współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii- stosowanie

wyznaczonych przez Biuro standardów realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym.

5. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych.

Zadanie 5.

Ocena zjawiska narkomanii, jego rozmiarów i związanych z nim zagrożeń na terenie miasta.

1. Stworzenie sieci wymiany informacji między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie narkomanii na poziomie lokalnym.
2. Diagnozowanie zjawiska używania substancji psychoaktywnych wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych na terenie miasta.

5. Postanowienia końcowe

1. Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring programu polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu przebiegu realizacji Miejskiego Programu w aspekcie finansowym, rzeczowym i czasowym w celu zapewnienia jego realizacji zgodnie z pierwotnymi założeniami. Formą monitoringu w przypadku Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii będą roczne sprawozdania finansowe i merytoryczne z wykonania zadań w terminie do 31 marca roku następnego. Stały monitoring programu prowadzony jest przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach. **Ewaluacja** programu polegać będzie na zebraniu, analizie i interpretacji działań podjętych w ramach programu w celu określenia stopnia, w jakim zostały osiągnięte cele Miejskiego Programu.

2. Źródła finansowania programu.

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za zezwolenia wykorzystane będą na realizację gminnych programów profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2019 finansowany będzie ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

3. Realizatorzy

- Jednostką wskazaną do realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.
- Instytucje, służby, stowarzyszenia, osoby prawne i nie posiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, które realizują zadania wynikające z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Opracowanie: Katarzyna Siry, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień w Bartoszycach.

